

საბრძანებელი

2025, იანვარი

N3 (351)

საბრძანებელი კათოლიკეთა ყოველთვიური სახანა
THE MONTHLY BULLETIN OF CATHOLICS OF GEORGIA - SABRA

დიდი მარხვა
2025

სარჩევი

რედაქციის გვერდი ... 3-4

კათოლიკე ეკლესია
მსოფლიოში..... 5-6

რვენი ეკლესია..... 7-9

სოციალური გვერდი -
ინარი..... 10-11

რანართი:..... I- IV

იგადი უცხოურ
ლიტერატურაში..... 12-13

ბიბლიური გვერდი.... 14-15

ახალი წიგნები..... 16-17

ინფორმაცია..... 18

ხსოვნა 19

ჟურნალ „საბბს“ რედაქციის
ყველა ქალბატონს
ულოცავს 3 მარტს - დედის
დღესა და 8 მარტს - ქალთა
საერთაშორისო დღეს!

რვენი
ეკლესიის
ცხოვრება

მარტი

- 5 მარტი - ნაცრის ოთხშაბათი, მძიმე მარხვის დღე, დიდმარხვის დასაწყისი
- 19 მარტი - წმ. იოსების დიდდღესასწაული, არლის საკრებულოს დღეობა
- 25 მარტი - უფლის ხარება, ქიათურის საკრებულოს დღეობა
- 26 მარტი - მ. ემანუელ ვარდიძის გახსენება (+1966)

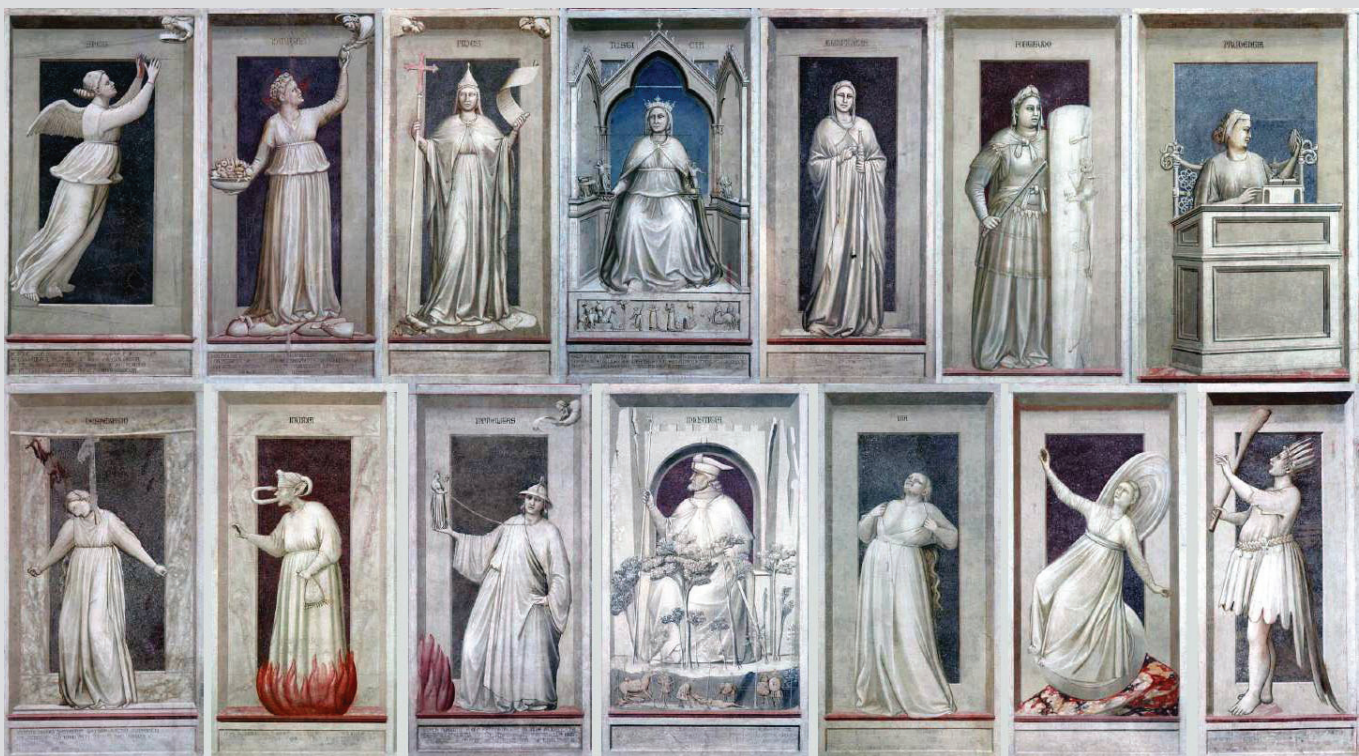

მამა მამბრიელა
ბრამბანდინი CSS
მთავარი რედაქტორი

სათნობა და მანკიერება

1425 წელს (ზუსტად 600 წლის წინათ), დიდ-მარხვის ჟამს, ფლორენციელმა გულმოდგინე მქადაგებელმა, წმ. ბერნარდინო სიენელმა (1380-1444), ირონიულად თქვა: „თუკი რაიმე სულიერ ან ზნეობრივ სათნობას არ გამოიმუშავებ, დაემსგავსები ბოსელში გამოკეტილ ღორს, რომელიც ჭამს, სვამს და სძინავს. ჭამა-სმის, ძილისა და ღრუტუნის გარდა, მას სხვა არაფერი აინტერესებს... თუ სათნოების გარეშე ცხოვრობ, ისეთივე უნაყოფო იქნები, როგორც ღელის ტირიფი. ღელე მანკიერი ადამიანების გონებაა, რომელიც, ღელეს მსგავსად, მიედინება ხორციელი ვნებისაკენ, რაც თვალსა თუ გონებას იტაცებს. და რჩება ფუჭი და უნაყოფო ლერწამი: ყოვლად უსარგებლო, როგორც ღელის ტირიფი და იქცევა არაფრისმომცემ არარაობად“. ეს ის საუკუნეებია, როდესაც ჯერ კიდევ საუბრობდნენ სათნოებებსა და მანკიერებებზე; ამ თემატიკის მიხედვით იხატებოდა ეკლესიების კედლები,

მისი კარიბჭეები, ნაგებობების ფასადები, მუნიციპალური შენობების დარბაზები... და დღეს? დღეს ეს სიტყვები არც პოპულარობით სარგებლობს და არც მოწონებას იმსახურებს; თითქოს სრულიად მოძველებულ შინაარსობრივ და ენობრივ დატვირთვას ატარებენ, ისეთს, რასაც არ შეუძლია წაიკითხოს, განმარტოს და შეცვალოს თანამედროვე ადამიანის ეთიკურ-ფსიქოლოგიური ჰორიზონტი. ამბობენ, რომ სათნობაში მეტისმეტი სიმკაცრე, მეტისმეტი უარყოფა, მეტისმეტი თვალთმაქცობა და გულუბრყვილობაა; ძნელად თუ დაივიწყებს კაცი ამ სიტყვებს: „ხშირად ჩვენი სათნობა სხვა არაფერია, თუ არა შენიღბული მანკიერება“. და მანკიერება? BBC-ის მიერ რამდენიმე წლის წინ ჩატარებული გამოკითხვის შედეგების მიხედვით, გამოკითხულთა უმრავლესობას აღარ სჯეროდა, რომ „შვიდ“ მომაკვდინებელ ცოდვას მათ ცხოვრებაში რაიმე კავშირი ჰქონდა.

მიუხედავად ამისა, სიტყვა „მანკიერება“ დღესაც ხშირად გამოიყენება; ვსაუბრობთ მონევის, ალკოჰოლის, აზარტული თამაშების, სისასტიკის, ფანატიზმის მანკიერებებზე... თუმცა, თუკი ამ „მანკიერებებს“ ყურადღებით დავაკვირდებით, სინამდვილეში ისინი სულაც არ გულისხმობენ ეთიკური მოდელის იდეურ დარღვევას, უფრო მიანიშნებენ რთულ პიროვნულ პრობლემებზე, რომლებიც პირდაპირ მორალურ საკითხებს არ უკავშირდება. სხვა სიტყვებით რომ ვთქვათ, ტერმინი „მანკიერება“ დღეს, ჩვეულებრივ, ნიშნავს სისუსტეს, რაც გულისხმობს ამა თუ იმ ინდივიდუალური არჩევანიდან და ქმედებიდან გამომდინარე შედეგების მართვის უუნარობას, ამიტომ ის შეიძლება მივიჩნიოთ ნაკლად ან „უკმარისობად“, რომელიც არ აკმაყოფილებს საკმარის მოთხოვნებს, იმისთვის რომ ვიყოთ ან ვიგრძნოთ თავი ადეკვატურად იმ სამყაროსთან, რომელშიც ვცხოვრობთ.

თანამედროვე ნიჰილიზმი არად დაგიდევთ მანკიერებებს, რადგანაც არ სჯერა სათნოებების; მას არ შეუძლია ადამიანურ ქმედებებში გამოყოს ავთენტური დეგრადირების ან გაუკუღმართების ნიშნები, ვინაიდან ვერ ადგენს სავალდებულო ეთიკურ ნორმებს. როდესაც სათნოებისა და მომაკვდინებელი ცოდვების შვიდეულის იდეა გაჩნდა, ცხადია, კულტურული ფონი სრულიად განსხვავებული იყო, სასწორზე იდო ადამიანის სულის გადარჩენა, როგორც მაშინ ამბობდნენ; ფუნდამენტური (კარდინალური: წინდახედულობა, სამართლიანობა, სიმტკიცე, ზომიერება და საღვთისმეტყველო: რწმენა, იმედი, ქველმოქმედება) და მომაკვდინებელი ცოდვები (ამპარტავნება, სიძუნწე, შური, მრისხანება, სიძვა, ნაყროვანება, მცონარობა) საუკუნეების განმავლობაში უაღრესად მნიშვნელოვან ინტელექტუალურ საქმიანობას

წარმოადგენდა. ამან საშუალება მოგვცა, გამოგვეკვლია ვნებებისა და აზრების პირქუში სამყარო, რომელსაც ადამიანის სული წარმოადგენდა და აღვეჭურვა შესაბამისი იარაღით ბოროტებასთან საბრძოლველად. თუმცა, ამ იდეის მდიდარი და ზოგჯერ ცნობისმოყვარე ისტორიის კვალი და ნარჩენები დღესაც ამოტივტივდება ხოლმე, როდესაც კითხვას ვსვამთ სამყაროში ყოფნის ჩვენს კონკრეტულ გზასა და კრიტერიუმებზე, რომლებიც ჩვენს მორალურ არჩევანს არეულირებენ. მიუხედავად ყველაფრისა და ყოველივეს მიღმა, როდესაც ვსაუბრობთ მანკიერებებზე, ყოველთვის გვრჩება შთაბეჭდილება, რომ საკუთარ თავზე ვსაუბრობთ.

და თუ ცოდვა ღმერთისა და მის მიერ დადგენილი ზნეობრივი წესრიგის შეურაცხყოფაა, მანკიერება კიდეც უფრო საშიშია ადამიანისათვის, რადგანაც სულში ფესვგადგმული განწყობაა, „აქედან არაჯანსაღი მიდრეკილებები მომდინარეობენ, რომლებიც აბნელებენ სინდისს და... ცოდვა მიისწრაფვის გამრავლებისა და გაძლიერებისაკენ...“ (კეკ.1865), ამიტომაც მათთან ბრძოლა ისევე რთულია, როგორც სარეველების ძირფესვიანად ამოძირკვა. ამის მიღწევა მხოლოდ ძალისხმევითა და საკუთარი გულის დაცვითაა შესაძლებელი... მაშ, ბედნიერ დიდმარხვას გისურვებთ 2025 წელს!

რუსუდან ავალიშვილი

„ჩვენ ერთმანეთი გვჭირდება“

6 თებერვალს წმიდა მართას სახლში პაპი ფრანცისკე აღმოსავლეთის (სომხეთის, ეთიოპიის, ერიტრეის, მალანკარის, ასურეთის) მართლმადიდებელი ეკლესიების ახალგაზრდა მღვდელმსახურებს

და ბერებს შეხვდა. პონტიფექსმა აღნიშნა, რომ ეს შეხვედრა განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია ნიკეის კრების და რწმენის სიმბოლოს შექმნის 1700 წლისთავის დამდეგს. „რწმენის აღსარებისთვის ჩვენ ერთმანეთი გვჭირდება. ნიკეის მრწამსში, მის პირველ ვერსიაში, ზმნა მრავლობით რიცხვშია - „გვნამს“. ნუ დაგვავიწყდება, რომ რწმენის სიმბოლო, უპირველეს ყოვლისა, საქებარი ლოცვაა, რომელიც ღმერთთან გვაკავშირებს. ღმერთთან კავშირისთვის კი ერთობა კვნირდება - ერთობა ქრისტიანთა, რომლებიც ერთ რწმენას აღიარებენ. ეშმაკი მიჯნავს, მრწმასი კი აერთიანებს. რა მშვენიერი იქნებოდა, მრწამსის ყოველი წარმოთქმისას ყველა ტრადიციის ქრისტიანებთან ერთობას რომ ვგრძნობდეთ. დაე, ჩვენ-ჩვენს ენაზე, ერთად წარმოვთქვათ ნიკეის მრწამსი“, - აღნიშნა თავის სიტყვაში უწმიდესმა ფრანცისკემ.

წმიდა საყდრის წარმომადგენელი ტრამპის ადმინისტრაციის ხისტი ზომების შესახებ

„ეს ხისტი ზომები აზარალებს და აშინებს ადამიანებს. ჩვენ მხოლოდ იმის იმედი გვაქვს, რომ ეკლესია, მისი მორწმუნეები და კეთილი ნების ადამიანები შეძლებენ მონყვლადთა დახმარებასა და დაცვას“, - განაცხადა 10 თებერვალს სააგენტო Associated Press-ისთვის მიცემულ ინტერვიუში ადამიანის მდგრადი განვითარების დიკასტერიის პრეფექტმა, კარდინალმა მიქაელ ჩერნიმ. იმავე დღეს საქველმოქმედო ორგანიზაცია „კარიტასმა“ თავის ოფიციალურ საიტზე გამოაქვეყნა განცხადება, რომელშიც ნათქვამია: „კარიტასი აღიარებს ყველა ახალი ადმინისტრაციის უფლებას გადახედოს უცხოური ქვეყნების დახმარების სტრატეგიას. მაგრამ სიხისტე და ქაოსურობა, რომლითაც ეს გადანყვებილება ხორციელდება, მილიონობით ადამიანის სიცოცხლესა და ღირსებას ემუქრება. USAID-ის საქმიანობის შეჩერების შედეგად, სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანი დახმარების გარეშე დარჩება მრავალი ადამიანი, შეფერხდება ჰუმანიტარული დახმარების სფეროში ათწლეულების განმავლობაში მიღწეული პროგრესი, რეგიონებში, რომლებისთვისაც ეს დახმარება სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანია, მილიონობით ადამიანი სიღატაკისა და სიკვდილისთვის გაინირება“.

პრეზიდენტობის პირველივე დღეს, 20 იანვარს, დონალდ ტრამპმა, დაპირებისამებრ, დაიწყო ხისტი პოლიტიკის გატარება იმიგრაციის წინააღმდეგ. გარდა ამისა, საგანგებო განკარგულებით, მან 90 დღით შეაჩერა საგარეო დახმარების პროგრამები. „USAID-ის საქმიანობის მოულოდნელი შეჩერება მილიონობით ადამიანს მოკლავს, ასობით მილიონ ადამიანს კი საშინელ სიღატაკეში ცხოვრებისთვის განიარავს“, - განაცხადა კარიტასის გენერალურმა მდივანმა ალისტეს დატონმა.

უნმიდესი ფრანცისკე აღდგომის აღნიშვნის საერთო თარიღის შესახებ

ქრისტიანთა ერთობისთვის ლოცვის კვირეულის დასკვნითი ეკუმენური წირვის აღვლენის შემდეგ

უნმიდესმა პაპმა აღნიშნა, რომ ეს საიუბილეო წელიწადი იმედს ეძღვნება და „პროვიდენციალურად“ ემთხვევა ნიკეის კრების 1700 წლისთავს. კრების მრწამსით ჩვენ „გადავლახავთ დაბრკოლებებს, რომლებიც საუკუნეების განმავლობაში მიჯნავდა ქრისტეს სხეულს“. ფრანცისკემ ხაზი გაუსვა იმასაც, რომ 2025 წელს აღმოსავლეთის და დასავლეთის ქრისტიანები აღდგომის დღესასწაულს ერთ დღეს აღნიშნავენ და აღდგომის ერთობლივი თარიღის დადგინება ერთობისკენ გადადგმული გაბედული ნაბიჯი იქნება. „მაშ, ხელახლა აღმოვაჩინოთ ჩვენი რწმენის საერთო ფესვები. მოდით, შევინარჩუნოთ ერთობა“, - მოუწოდა უნმიდესმა ფრანცისკემ ქრისტიანებს.

ნიკარაგუას დიქტატორა კათოლიკური ორგანიზაციების დევნას ბანაბრძობს

აქვე უნდა აღინიშნოს, რომ ორტეგას რეჟიმი მხოლოდ კათოლიკურ ორგანიზაციებს როდი დევნის. მაგალითად, 8 იანვარს სამთავრობო გამოცემა La Gaceta-ში გამოქვეყნდა ცნობა, რომ საერთაშორისო საქველმოქმედო ორგანიზაცია Save the Children „ნებაყოფლობით“ წყვეტს თავის მუშაობას ნიკარაგუაში. შეჩერებულია ებენეზერის ქრისტიანული მისიონერული ფონდისა და მატაგალპას ბაპტისტური ეკლესიების ასოციაციის საქმიანობა. გასულ წელს დიქტატორამ დახურა 1500, მათ შორის, 678 ქრისტიანული ორგანიზაცია. რაც შეეხება კათოლიკე ეკლესიას, La Gaceta იტყობინება დომინიკელი მონაწილეების დების საქმიანობის შეჩერების შესახებ. დაიხურა მატაგალპას სემინარია. უფლებადამცველი, ნიგნის „ნიკარაგუა. დევნილი ეკლესია“ ავტორი, მარტა პატრიცია მოლინა აცხადებს, რომ პრეზიდენტ დანიელ ორტეგას მთავრობამ გააძლიერა მეთვალყურეობა მატაგალპას ეპარქიის სამღვდლოებაზე და რეჟიმი ეპარქიის სრულ ლიკვიდაციას ცდილობს. „მღვდლები მუდმივი საფრთხის ქვეშ, პატიმრობის ან ქვეყნიდან გაძევების მოლოდინში ცხოვრობენ. დიქტატორა ქვეყნის „ათეიზაციას“,

რწმენის ამოძირკვას ცდილობს. მატაგალპას მრევლი თავისი ეკლესიის ერთგულებით გამოირჩევა. ამიტომაც მძვინვარებენ აქ მისი მტრები, ამიტომ ცდილობენ მის სრულ განადგურებას“, - აღნიშნა უფლებადამცველმა. ამ დროისათვის ბოლო შეტევა რეჟიმმა წმიდა კლარას დების ორდენის დებზე მიიტანა: მანაგუასა და ჩინანდეგაში მონაზვნები თავიანთი მონასტრებიდან გააძევეს. დებს მხოლოდ პირადი ნივთების გატანის უფლება მისცეს.

„ბანაირალეთი მასმედიის საშუალებები“

კომუნიკაციების მსოფლიო დღისადმი (24 იანვარი) მიძღვნილ ეპისტოლეში პაპი წერს, რომ მასმედიის საშუალებები „იმედს კი არ გვაძლევენ, არამედ შიშს, იყენებენ სიტყვას, როგორც იარაღს,

ავრცელებენ ცრუ ან გამრუდებულ ინფორმაციას“. ფრანცისკე აღნიშნავს, რომ ამგვარი პრაქტიკა მიჯნავს საზოგადოებას და საფრთხეს უქმნის საყოველთაო სიკეთეს.

ნათლობა სტამბოლის სავანეში

თაკო ფეიქრიძე

2025 წლის 11 თებერვლის დღესასწაულისათვის, საქართველოდან თვრამეტი ადამიანი სტამბოლში გაემგზავრა, მათ შორის, სამი მღვდელმსახური: ხიზაბავრისა და ვარგავის სამრევლოების ადმინისტრატორი, მამა ბექა ჩილინგარაშვილი, არლისა და უდის სამრევლოების წინამძღვარი, მამა დარიუშ კომადოვსკი და თბილისის წმ. პეტრესა და წმ. პავლე მოციქულთა ტაძრის ვიკარი, მამა მიხეილ სურმავა.

თუმცა, გასული წლებისგან განსხვავებით, წლებანდელი წელი გამორჩეული აღმოჩნდა იმით, რომ 65 წლის შემდეგ ქართველი, ქართულ ენაზე, ქართველთა სავანეში, პირველად მონათლა, მირონი იცხო და პირველი ზიარებაც მიიღო. ყველაფერი კი გაცილებით ადრე დაიგეგმა: 31 წლის გიორგი ბათმანაშვილმა კათოლიკედ მონათვლის გადაწყვეტილება რამდენიმე თვით ადრე მიიღო - „ადრეც მინდოდა მონათვლა, მაგრამ ბევრჯერ გადავდე პირადი საქმეების გამო, ასე გადიოდა წლები... შემდეგ მამა ბექა ჩილინგარაშვილთან ვსაუბრობდი ამ საკითხზე, მითხრა, რომ თებერვალში სტამბოლში აპირებდნენ წასვლას და ვიკითხე, თუ იყო შესაძლებელი იქ მოვნათლულიყავი“.

როგორც გიორგი ამბობს, სავანეში მონათვლას

მისთვის განსაკუთრებული მნიშვნელობა ჰქონდა, რადგან სწორედ ამ ტაძარში მოღვაწეობდა მისი ერთ-ერთი წინაპარი, მამა ალიოზ (შიო) ბათმანაშვილი, რომელიც სტამბოლის ქართველ მამათა სავანეში 1896 წელს, თერთმეტი წლის ასაკში, გაემგზავრა. 1911 წლის 25 სექტემბერს კი ამავე სავანეში ქართული რიტით მღვდლად ეკურთხა.

„აქ მოღვაწეობდა ჩემი წინაპარი შიო ბათმანაშვილი. ამ მუსლიმურ ქვეყანაში ჩვენს წინაპრებს ჰქონდათ სავანე, რომელსაც უძღვებოდნენ და მთელ ცოდნასა და ენერჯიას დებდნენ სასულიერო და საერო საქმეში. ვფიქრობ, როგორც ჩემთვის, ასევე ყველასთვის, ვინც ამ დღესასწაულზე სტამბოლში ვიმყოფებით, ძალიან მნიშვნელოვანი ადგილია. აღფრთოვანებულები, ემოციით სავსენი ვართ და აქ კიდევ აუცილებლად დავბრუნდებით“, — აღნიშნა გიორგიმ catholic.ge-სთან საუბრისას.

ნათლობის, მირონცხებისა და პირველი ზიარების საიდუმლოებების აღვლენა ქართველ კათოლიკეთა სავანეში ემოციური აღმოჩნდა მამა ბექა ჩილინგარაშვილისთვისაც. „როგორც მღვდელს, რა თქმა უნდა, რამდენიმე ნათლობა მაქვს აღვლენილი, მაგრამ ეს ნათლობა იყო განსაკუთრებული. ჩემთან ერთად მყოფმა ერთ-ერთმა მღვდელმა მითხრა,

რომ როდესაც ამ საიდუმლოს აღვასრულებდი და ლოცვებს ვკითხულობდი, ხმა მიკანკალებდა, რადგან ძალიან განვიცდიდი, ისე, თითქოს ჩემთვის პირველი წმიდა წირვა ან პირველი ქადაგება ყოფილიყო... ვიდექი იქ, სადაც ჩემმა წინაპრებმა გადადგეს თავიანთი სულიერი გზის პირველი ნაბიჯები და შემდეგ უკვე ძალიან ბევრი რამ გააკეთეს, როგორც სულიერი, ისე ეროვნული კუთხით. ამიტომ, როცა რაღაც ფორმით მათ მიერ დაწყებულ საქმეს აგრძელებ, ძალიან ემოციურია. ეს მომენტი ჩემი ცხოვრების ბოლომდე მემახსოვრება და ეს სიხარული მუდამ დარჩება ჩემში“, — ამბობს მამა ბექა და იხსენებს, რომ ქართველ კათოლიკეთა სავანეს პირველად ძალიან მოულოდნელად ეწვია, - „პირველად ამ სავანეში 11 წლის წინ მოვხვდი, მაშინ სემინარიის მოსამზადებელ კურსზე ვიყავი და ქუთაისში ვსწავლობდი. ერთ დღეს, როცა ბათუმში მივდიოდი მამა გაბრიელე ბრავანტინთან ერთად, მან მითხრა, რომ რამდენიმე დღის ტანსაცმელი წამელო, რადგან ბათუმიდან თურქეთში მივდიოდი. მაშინ წავედი, როგორც ტურისტი და ბევრი არაფერი ვიცოდი სავანესა და ჩვენს წინაპრებზე, მაგრამ როდესაც სავანის ტერიტორიაზე შევდგი ფეხი, თავი პატარა საქართველოში ვიგრძენი. შემდეგ უკვე, როცა ვეცნობოდი სავანის შესახებ ინფორმაციას, ვნახე, რომ ზუსტად „პატარა საქართველოდ“ იყო მოხსენიებული ეს ტერიტორია“.

ქართველ კათოლიკეთა სავანეში ბოლოს ქართველი რამდენიმე წლის წინ მოინათლა, თუმცა

ნათლობა თურქულ ენაზე აღევლინა. **ეს ქართველი ლუკა ზაზაძე იყო**, სავანის გადამრჩენელი ოჯახის, პავლე ზაზაძის შვილთაშვილი, სიმონ ზაზაძის შვილიშვილი და პოლ ზაზაძის ვაჟი. დღეს თუ სავანის ტერიტორიაზე შენარჩუნებულია ტაძარი, ქართული ხელნაწერები და ბევრი, ჯერ კიდევ გამოუკვლეველი დოკუმენტი, სწორედ ზაზაძეების ოჯახის დამსახურებაა.

„მადლობელი ვართ ნატალია ზაზაძის (სიმონ ზაზაძის შვილი), რომ გვიმასპინძლა, დაგვათვალისწინებინა ბიბლიოთეკა, ვნახეთ წინაპრების ჩანაწერები და აქ დაცული წიგნები. თითქმის ყველა ჩვენგანის ერთი წინაპარი მაინც აქ მოღვაწეობდა. ჩვენთან ერთად იყო შალვა ვარდიძის პირდაპირი შთამომავალი საბა ვარდიძე“, — ამბობს გიორგი ბათმანაშვილი.

გიორგი ბათმანაშვილის სახით, ამიერიდან კათოლიკე ეკლესიას კიდევ ერთი შვილი შეემატა, მამა ბექა ჩილინგარაშვილი კი იმედოვნებს, რომ მისი მაგალითი სხვა ადამიანებისთვის მისაბაძი გახდება: „იმედი მაქვს, რომ ეს იქნება სტიმული იმ ადამიანებისთვის, რომლებსაც ჯერ არ მიუღიათ ნათლობის, მირონცხების, ჯვრისწერის საიდუმლოებები. არ აქვს მნიშვნელობა, ვინ აღასრულებს ამ საიდუმლოებებს, მთავარია, რომ აღევლინოს და, ასევე, მთავარია, რომ ვბრუნდებოდეთ და პატივს მივაგებდეთ იმ ადგილებს, რომლებიც ჩვენი, სამხრეთ საქართველოს, სულიერი და ფიზიკური ხსნის ცენტრი იყო“.

ხატი სარუერად

პნატა რუბინიძე

ღვთის შენევნით, ჩვენს მონასტერში დაბრძანდა ძმა დემეტრეს ხატი, რომელზედაც ასევე გამოსახულია ქართველთა განმანათლებელი და ჩვენი ადმინისტრაციის მფარველი წმიდა ნინო; ხატის ქვემოთ მოცემულია საქართველოს რუკა, საიდანაც ამოზრდილია ვაზი. ეს არის ძალიან ლამაზი სიმბოლო. ხატი იმდენად მომეწონა, რომ მამა გაბრიელეს ვთხოვე, დაენერათ ის მონასტრისათვის. ძმა დემეტრე, რომლის კანონიზაციაც დაწყებულია, პირველი ქართველი კათოლიკეა. აღფრთოვანებული ვარ მისი პიროვნებით, მან ღვთისადმი სიყვარული დაამოწმა მონამებრივი გზით, შორეულ მისიაში. ამიტომ ძმა დემეტრე საქართველოში კათოლიკე მრევლისა და ყველა სასულიერო პირისათვის მაგალითია იმისა, თუ როგორი უნდა იყოს ნამდვილი მისიონერი, რომელიც შორეულ ქვეყანაში მიდის სახარების საუწყებლად და არ უშინდება არავითარ განსაცდელს.

ძმა დემეტრეს ხატის შემობრძანებით ძალიან გაიხარეს ჩემმა თანამოძმეებმა. ჩვენ ყოველ საღამოს ვლოცულობთ მის წინაშე და მას ვავედრებთ საქართველოს, ჩვენს ეპისკოპოსს, ვლოცულობთ ყველა სასულიერო პირისთვის, ყველა საკრებულოსათვის და, რაც მთავარია, მონოდებულთათვის; ვლოცულობთ აგრეთვე ახალი ცენტრის მშენებლობისათვის. ძმა დემეტრეს მივმართავთ ასევე პირადი სათხოვარით. მიხარია და ძალიან მაძლიერი ვარ ჩვენი წინამძღვრისა და მამა გაბრიელესი, რომ ჩვენს პატარა, კოხტა და სიყვარულით სავსე მონასტერში დაბრძანებული არის ძმა დემეტრეს ხატი. დაე, ძმა დემეტრემ დაიცვას ჩვენი პატარა და სიყვარულით სავსე საქართველო, ჩვენი ოჯახები. იყავით ბედნიერნი, რწმენით სავსენი და, რაც მთავარია, ერთმანეთის მიმართ სიყვარულით გამსჭვალულნი. გფარავდეთ ღმერთი ყველგან და ყოველთვის!

სიცოცხლე ჩასახვის ნუთიდან უნდა იქნეს დასული

კათოლიკე ეკლესიის პოზიცია აბორტთან დაკავშირებით მკაფიო და შეუვალაია, იგი ეფუძნება სწავლებას ადამიანის სიცოცხლის ღირსებაზე, ჩასახვიდან ბუნებრივ სიკვდილამდე. კათოლიკური სწავლების თანახმად, აბორტი სერიოზულ ცოდვას და მორალურად მიუღებელ საქციელს წარმოადგენს, ვინაიდან ხელყოფს სიცოცხლეს, რომელიც ღმერთმა ადამიანს უბოძა. საუკუნეების განმავლობაში, ეკლესია იცავდა ამ პრინციპს, წმიდა წერილის საფუძველზე, ტრადიციისა და პაპის სწავლებათა მიხედვით.

ეკლესიის სწავლება აბორტის შესახებ

კათოლიკური ეკლესიის კატეხიზმო გვასწავლის, რომ „ადამიანის სიცოცხლე აბსოლუტურად დაცული უნდა იქნეს ჩასახვის მომენტიდანვე. მისი არსებობის პირველი წამიდან უნდა იქნეს აღიარებული ადამიანის პიროვნული უფლებები, რომელთა შორის ყოველი უდანაშაულო არსების სიცოცხლის უფლებაც არის“ (კეკ. 2270). ეკლესიას მტკიცედ სწამს, რომ ნაყოფი ჩასახვის პირველივე წამიდან პიროვნებაა და ამიტომაც არ არსებობს მორალ-

ური გამართლება ორსულობის შეწყვეტაზე. ეს პრინციპი ეფუძნება სიცოცხლის სიყვარულს და იმის დაცვას, რაც ღმერთის სიყვარულს გამოხატავს ყოველი კაცის მიმართ. საუკუნეთა განმავლობაში, ეკლესიას არ გადაუხვევია თავისი პოზიციიდან აბორტის შესახებ, გმობდა ამ პრაქტიკას, როგორც მძიმე ცოდვას. აბორტი მხოლოდ კათოლიკური მორალით როდია უარყოფილი, იგი ქმნილების ჩანაფიქრის შეურაცხყოფაც არის.

ბოლო პაპები და მათი პოზიცია აბორტის შესახებ პაპმა იოანე XXIII-მ (1958-1963 წწ.), თავისი პა-

პობის პერიოდში, საფუძველი ჩაუყარა ეკლესიის სწავლებას აბორტის შესახებ, იგი ეყრდნობოდა ვატიკანის II კრებას, ანუ მოვლენას, რომელმაც ეკლესიის განახლებას დაუდო სათავე. მიუხედავად იმისა, რომ კონკრეტულად აბორტის თემაზე არ ამახვილებდა ყურადღებას თავის ენციკლიკაში *Pacem in Terris* (1963), ადამიანის ღირსებას გვერდს ვერ აუვლიდა, რამაც მოგვიანებით გავლენა იქონია პაპის სწავლების პოზიციაზე აბორტის შესახებ.

პაპი პავლე VI (1963-1978) ამ საკითხს ეხება ენ-

არა მხოლოდ დიეტა...

ადამიანები სხვადასხვა მიზეზით უარს ამბობენ გარკვეული პროდუქტების მიღებაზე. მიზეზი მრავალი და სხვადასხვაგვარია: **რელიგიური, დიეტური, ჯანმრთელობასა თუ სილამაზესთან დაკავშირებული, ნაკარნახევი სპორტული აქტივობით...** მაგალითად, იმისთვის რომ სპორტსმენი ჯანმრთელი იყოს და წარმატებას მიაღწიოს, ან იმისთვის რომ მსახიობმა სილამაზე შეინარჩუნოს, საჭიროა გარკვეული დიეტის დაცვა.

დავით ხარაბაძე, საქართველოს ნაკრების მთავარი ექიმი, აღნიშნავს, რომ ფეხბურთელისთვის სპორტული წარმატება მხოლოდ ვარჯიშზე არ არის დამოკიდებული: „სწორად შერჩეული კვება ისეთივე მნიშვნელოვანი ელემენტია, როგორც ფიზიკური მომზადება. კვების რეჟიმი ფეხბურთელისთვის აუცილებელი ფაქტორია, რომელიც ხელს უწყობს ენერჯის აღდგენას, გამძლეობის ზრდასა და ტრავმების პრევენციას. **ხშირად დიეტას ცვლიან მარხვით, თუმცა სპორტული კვება სრულიად განსხვავებულია** - ეს არის მიზანმიმართული რეჟიმი, რომელიც ორგანიზმს ოპტიმალურ მუშაობაში ეხმარება და სისუსტისაგან დაცვას უზრუნველყოფს“.

ია ფარულავა, ქართველი მსახიობი და ტელენამყვანი, გვიზიარებს თავის გამოცდილებას, თუ როგორ მოახერხა წონის დაკლება მკაცრი დიეტებისა და სტრესის გარეშე: „მე არ ვკრძალავ არანაირ საკვებს, არ ვთვლი კალორიებს და არ ვიტანჯები შიმშილით. ჩემი მეთოდი მარტივი და ყველასათვის ხელმისაწვდომია. მთავარი არის არა ის, თუ რას ვჭამთ, არამედ რამდენს ვჭამთ. სწორედ ამიტომ გადავწყვიტე, ეტაპობრივად შემემცირებინა ულუფების ზომა. დღემდე ვჭამ ყველაფერს, რაც მინდა, მათ შორის, ტკბილეულსაც, უბრალოდ, პატარა ულუფებით. მნიშვნელოვანია ბალანსი და ზომიერება, მეტი მოძრაობა, მაგრამ არა ზედმეტად ინტენსიურად“.

ეს არის ორი საინტერესო მაგალითი მრავალთა შორის... რაც შეეხება რელიგიურ მიზეზებს, ამ დიდმარხვის დასაწყისში, როგორც იმედის მომლოცველები, გთავაზობთ სხვადასხვა სარწმუნოებისა და აღმსარებლობის ადამიანების რამდენიმე მოსაზრებას, რათა მტვერი გადავწმინდოთ იმ მიზეზებს, **რის გამოც ჩვენ, როგორც კათოლიკეებს, არა მხოლოდ შეგვიძლია, არამედ გვმართებს კიდევ დამაჯერებლად მარხვა.**

მარხვა

მომხმარებლური საზოგადოებისათვის ამ „უხერხულ“ არგუმენტზე საუბარს დავიწყებ პაპ ფრანცისკეს მოსაზრებით: „დიდმარხვა: მონანიებისა და მარხვის გამორჩეული ჟამია. მაინც როგორ მონანიებასა და მარხვას ითხოვს უფალი ადამიანისაგან? (...) ეს ეხება არა მხოლოდ „კვებით არჩევანს“, არამედ ცხოვრების წესს, როდესაც ადამიანი უნდა იჩენდეს „თავმდაბლობას“ და თანმიმდევრულობას, რათა აღიაროს და გამოასწოროს საკუთარი ცოდვები“. სწორედ ღვთის სიტყვა გვაფრთხილებს, რომ ჩვენი მარხვა ნამდვილია (შდრ. ეს. 58,6.10; იერ. 36,6,9; დან. 6,19; 9,3; იოელ. 2,15). თუ არ შეგიძლია სრულად დაიცვა მარხვა, რომელიც ძვლებსაც კი განაცდევინებს შიმშილს, მაშინ მოკრძალებულად მაინც იმარხულე, მაგრამ ეს მარხვა იყოს ნამდვილი“ (მედიტაცია, 02.16. 2018).

დღეს მარხვის სხვადასხვა სახეობა არსებობს: წყვეტილი, დიეტური, ესთეტიკური, გამაჯანსაღებელი, პროტესტის გამომხატველი შიმშილობით და ა.შ. ჩვენთვის საინტერესოა, რას ნიშნავს ქრისტიანული მარხვა? რატომ უნდა შევიკავოთ თავი ნებაყოფლობით საკვებისა და სასმელისაგან, რაც ესოდენ სასარგებლოა ადამიანის ყოფისათვის?

წმიდა წერილი, მთელი ქრისტიანული ტრადიცია, ეკლესიის მამები და ყოველი ეპოქის წმიდანები შეგვაგონებენ, რომ მარხვა, რომელსაც თან ახლავს ლოცვა და მონყალება (შდრ. მათ. 17, 21), სულიერი იარაღია ცოდვის წინააღმდეგ საბრძოლველად და ისეთ სნებათაგან განსაკურნებლად, როგორიცაა

ნაყროვანება, ალკოჰოლურ სასმელზე, თამბაქოზე, პორნოგრაფიაზე, აზარტულ თამაშებზე, მობილურ ტელეფონზე, ეგოცენტრიზმზე დამოკიდებულება და სხვა. თუკი ჩვენი ცხოვრება დამოკიდებულია იმაზე, რომ გარედან „შევივსოთ“, მაშინ მონები ვართ და არა თავისუფალი ადამიანები.

მარხვა უფალთან მეგობრობის განახლების საუკეთესო გზაა. ამიტომაც არაერთგზის გაისმის მარხვისკენ მოხმობა ხსნის ისტორიაში. წმიდა წერილის პირველივე გვერდებზე უფალი უბრძანებს ადამს, თავი შეიკავოს აკრძალული ხის ნაყოფის ჭამისაგან: „და უთხრა უფალმა ღმერთმა ადამს: „ბაღის ყოველი ხისაგან შეგიძლია ჭამო, მაგრამ კეთილისა და ბოროტის შეცნობის ხიდან არ ჭამო, რადგან რა დღესაც შეჭამ ამ ხის ნაყოფს, სიკვდილით მოკვდები“ (დაბ. 2, 16-17). წმიდა ბასილი აღნიშნავს, რომ „მარხვა სამოთხეში დანესდა“ და „პირველი ბრძანება ამის შესახებ ადამს მიეცა“. შემდეგ დაასკვნის: „მამასადამე, ჭამისაგან თავშეკავება მარხვისა და თავშეკავების კანონია“ (შდრ. Sermo De jejuniō: PG 31, 163 98). ასე მარხულობდნენ მოსე, პატრიარქები (1მეფ. 31.13), მეფე დავითი (2მეფ.12.16), ეზრა (8.21), ნეემია (9.1), ესთერი და ხალხი (4.3; 9.31), ნინევეს მკვიდრნი (3.9) და ა.შ.

ახალ აღთქმაში იესო მარხვის ღრმა მიზეზებს გვიჩვენებს, განიკითხავს ფარისევლებს, რომლებიც ზედმინევენი იცავდნენ რჯულით დადგენილ მცნებებს, მაგრამ მათი გული შორს იყო ღმერთისაგან. იესო შეგვახსენებს, რომ ნამდვილი მარხვა ნების აღსრულებაა ზეციური მამისა, „რომელიც ხედავს დაფარულში და ცხადად მოგიზღავს“ (მათ. 6,18). თავად იესო გვაძლევს ამის მაგალითს სატანისთვის გაცემული პასუხით, უდაბნოში გატარებული 40 დღის ბოლოს: „არა მხოლოდ პურით ცოცხლობს კაცი, არამედ ღვთის პირიდან გამომავალი ყოველი სიტყვით“ (მათ. 4, 4). ჭეშმარიტი მარხვა მიზნად ისახავს „ჭეშმარიტი საკვების“ მიღებას, რაც მამის ნების აღსრულებაა (შდრ. იოან. 4, 34). ადამი არ დაემორჩილა უფლის ბრძანებას „კეთილისა და ბოროტის შეცნობის ხიდან არ ჭამო“, მაგრამ მორწმუნე მარხვით ცდილობს თავმდაბლობით დაემორჩილოს ღმერთს, მიენდოს მის სიკეთესა და გულმონყალებას.

შეგიძლია შევაჯამოთ: მარხვა ნყალობაა, რომელიც ღმერთისგან უნდა გამოვითხოვოთ, ის კურნავს ხილულ თუ ფარულ მანკიერებებს, გვიცავს დამოკიდებულებისა და ამპარტავნებისაგან; გვალამაზებს და გვათავისუფლებს; გვამტკიცებს რწმენასა და ღმერთთან ზიარებაში. როგორ ვიმარხულოთ? სუფთა სახით, სურნელოვანი თავით, თავმდაბლობით, სიხარულით, ღვთის სიტყვაზე

ფიქრით, ნეფე იესოს მოსვლის მოლოდინით, ნეფისა, რომელიც „ადამის ძეთა უმშვენესია“ (შდრ. ფს. 44.3), რომელიც მკვდრეთით აღდგა ჩემთვის და შენთვის!

დედა მარია ბრახია

მარხვა - ღმერთთან პიროვნული ურთიერთობის აღდგენის ერთადერთი გზა

პირველმა ადამიანმა სამოთხეში დაარღვია პირველი მარხვა, როდესაც უგულვებელყო ღვთის თხოვნა, რომ არ ეჭამა კეთილისა და ბოროტის გარჩევის ხის ნაყოფი (დაბ. 2,17), რადგან მას მოელოდა სიკვდილი, მაგრამ სანამ ღმერთი ადამს სიკვდილზე ეტყვის, მას დაუსრულებელი სიცოცხლის ხის ნაყოფს სთავაზობს (დაბ. 2,9). პირველი მარხვა ადამიანისთვის მინიჭებული თავისუფალი ნების შესანიშნავი „პრეზენტაციაა“, როდესაც ადამიანს აქვს არჩევანი სიცოცხლესა და სიკვდილს შორის, გადარჩენასა და დაღუპვას შორის, ღმერთთან ყოფნასა და უღმერთოდ ყოფნას შორის, სამნუხაროდ, იგი შეგნებულად არჩევანს სიკვდილზე აკეთებს. ამრიგად, ადამი, როგორც დაცემული მესია, აღმოჩნდება მატერიალური სამოთხისა და სიცოცხლის მიღმა, ერთ დროს ყველაფრის პატრონი, სამყაროს პირველი მეფე და მღვდელი, ქმნილებათა გვირგვინი და თავისი მეუღლის საყვარელი ქმარი, ყველაფერს კარგავს, გაღატაკებულს მხოლოდ ერთი რამ აბადია უხვად, პირველი ცოდვის უსიცოცხლო ნაყოფი - ეგოიზმი. ეგოიზმი არის სამყაროში ერთ-ერთი ყველაზე ხნიერი ცოდვა, პარაზიტი, რომლითაც ავადდება ამპარტავანი ადამიანი, ერთადერთი „ინფექცია“, რომელიც არ გადაეცემა ერთი ადამიანიდან მეორეს, მაგრამ თავისი შედეგით აზიანებს ყველასა და ყველაფერს, რაც მის გარშემოა. ამრიგად, მარხვა სამოთხეში დარ-

ჩენის, ღმერთთან ცოცხალი და პიროვნული ურთიერთობის გაგრძელების ერთადერთი გზაა, გზა, რომლიდანაც გადაუხვია ძველმა ადამმა, და გზა, რომელზეც დაგვაბრუნა ახალმა ადამმა. თანამედროვე ადამიანის ცხოვრება, სამოთხისაგან განსხვავებით, დახუნძლულია მრავალი ვნებითა და საცდურით, მრავალი აკრძალული ხის ნაყოფითა და განსაცდელით, მაგრამ მისთვის, პირვანდელი ადამიანისაგან განსხვავებით, შვების მომგვრელია იმ თავშესაფრის არსებობა, რომელსაც ეკლესია ჰქვია. სწორედ ეკლესია სთავაზობს და გამუდმებით შეახსენებს ადამიანს ჭეშმარიტი მარხვის მნიშვნელობას, ესე ეგი, პარაზიტის დამარცხების ერთადერთ ნამალს, სამოთხეში დაბრუნების უმოკლეს გზას - მარხვას! მარხვა, უპირველესად, არის ღვთის მცნებების საკუთარ თავში დამარხვა, მცდელობა საკუთარი გულის ყველაზე ურწყული კუნჭულების განოციერებისა, მარხვა არის კეთილი თესლი, რომლის ფესვები ყველა სარეველა ბალახზე ძლიერია და რომლის ნაყოფსაც ვერ ეკარება ვერცერთი პარაზიტი. მსურს, რეფლექსიად შემოგთავაზოთ მაცხოვრის სიტყვები: „და როდესაც მარხულობთ, ნუ იქნებით მნუხარენი, თვალთმაქცთა მსგავსად, თავ-პირი რომ ჩამოსტირით, რათა მმარხველებად ეჩვენონ ხალხს. ჭეშმარიტად გეუბნებით თქვენ: უკვე მიიღეს თავიანთი საზღაური“ (მათე 6, 16).

მღვდელ-მონაზონი ირანეოს შენბელინი

მარხვა ისლამში

მარხვა (არაბ. „სავმ“) ისლამის ხუთი ძირითადი ვალდებულებიდან ერთ-ერთია. ის სავალდებულოა მუსლიმებისათვის რამადანის, მთვარის კალენდრის მე-9 თვეში, გარდა გარკვეული გამოონაკლისებისა. მარხვის დროს, განთიადიდან მზის ჩასვლამდე, მუსლიმები იკავებენ თავს საკვების,

წყლისა და სხვა ფიზიკური სიამოვნებისაგან. ეს პროცესი ეხმარება მათ სულიერ განვითარებაში, ვნებების შეკავებასა და ღმერთთან დაახლოებაში. რამადანი ყურანში მოხსენიებული ერთადერთი თვეა და მის განმავლობაში გარდმოეწვინა ყურანი. ისლამის სწავლების მიხედვით, მარხვა მხოლოდ რელიგიური ვალდებულება არ არის, არამედ სასარგებლოა ადამიანის ჯანმრთელობისათვის. თანამედროვე მედიცინამ დაადასტურა, რომ ის აუმჯობესებს ორგანიზმის მუშაობას, არეგულირებს სისხლის წნევას, ამცირებს გულის დაავადებებისა და ჯანმრთელობის სხვა პრობლემების რისკს. ყველა მუსლიმი, რომელიც ფიზიკურად და ფსიქიკურად ჯანმრთელია, ვალდებულია, დაიცვას მარხვა. გამონაკლისები არიან: ავადმყოფები, მგზავრები, ბავშვები, ორსული და მეძუძური ქალები, მოხუცები და ფსიქიკურად დაავადებული ადამიანები. ზოგიერთ შემთხვევაში, გამოტოვებული მარხვა მოგვიანებით უნდა ანაზღაურდეს. მარხვა მუსლიმებისათვის არის არა მხოლოდ საკვებისაგან თავშეკავება, არამედ სულის განწმედის, მოთმინებისა და თანაგრძნობის გამოხატულება. იგი აძლიერებს რწმენას, ამცირებს ამქვეყნიურ ცდუნებებს და აერთიანებს საზოგადოებას, რადგან ყველა მორწმუნე ერთდროულად ინახავს მარხვას, განიცდის სიმწირეს და მეტი ყურადღება ეთმობა ქველმოქმედებას. „ჰეი თქვენ, რომელთაც ირწმუნეთ! სავალდებულო გახდა თქვენთვის მარხვა, როგორც სავალდებულო იყო მათთვის, ვინც თქვენ უწინარეს იყო, ეგვიპტის დაცული იქმნეთ ყოველივე ცუდისაგან“ (ყურანი, ბაყარა 2/183).

მუფთი ადამ შანთაჰი

რა არის მარხვა და რისთვისაა ის საჭირო?

ებრაელთათვის მარხვა გულისხმობს სრულ თავშეკავებას საკვებისა და სასმელისაგან. მარხვა შეიძლება გაგრძელდეს მთელი დღე-ღამის განმავლობაში, საღამოდან საღამომდე, ასე მარხულობენ „იომ ქიფურის“ (ებრ. „გამოსყიდვის დღე“) დროს. სხვა შემთხვევაში, მარხვა გრძელდება დღიდან საღამომდე. რისთვის? ბრძენნი ამბობენ, რომ მარხვაში აუცილებელია ადამიანი დაფიქრდეს საკუთარ საქციელზე, მოინანიოს და რაღაც მაინც გამოასწოროს ცხოვრებაში. საჭმელსა და სასმელზე უარის თქმა არის არა თვითმიზანი, არამედ საშუალება, რათა დაეხმაროს ადამიანს იფიქროს იმაზე, თუ როგორ და რატომ ცხოვრობს. უწინარესად, ეს ხელს უწყობს სიამაყის დათრგუნვას, რაც ნამდვილად უშლის ხელს ასეთ საკითხებზე ფიქრს. ადამიანი, როცა გრძნობს, რამდენად სწრაფად სუსტდება შიმშილისაგან, უფრო მოკრძალებული ხდება.

მარხვას სხვა მნიშვნელობაც აქვს. ადამიანი სულიერი და ხორციელი არსებაა. სიცოცხლის განმავლობაში იგი არაერთხელ აღმოჩნდება არჩევანის წინაშე - როგორ მოიქცეს, რა თქვას, რომელი გზა აირჩიოს ცხოვრებაში. ბუნებრივია, ხორციელი ბუნება მას უბიძგებს ვნებების დაკმაყოფილებისაკენ, სულიერ მოთხოვნილებათაგან კი აშორებს. ხორცის დათრგუნვით არჩევანი უფრო სულიერებისაკენ იხრება. მარხვა უფრო მეტად ეხმარება იმ ადამიანებს, რომლებიც სულიერი განწმედისაკენ ილტვიან. სავსებით შესაძლებელია, რომ მარხვის დროს სხვებმა არაფერი იგრძნონ, გარდა სისუსტისა, გაძლიერებული მადისა და გაღიზიანებისა. მიუხედავად ამისა, მარხვა, რომელიც თორამ და ბრძენმა ადამიანებმა დაგვიწვეს, უნდა დავიცვათ. დროთა განმავლობაში, ადამიანი ისწავლის მარხვის დანიშნულების დაფასებას.

მარხვის განმავლობაში, ჩვეულებრივ, მეტი დრო უნდა დავუთმოთ ლოცვასა და თვითანალიზს, ასევე, ქველმოქმედებას. ებრაელები „იომ ქიფურს“ თითქმის სინაგოგიდან გაუსვლელად ატარებენ, ამასთან, ყველას ამაღლებული განწყობა აქვს, რადგან ეს ის დღეა, როდესაც „რომ ჰაშანას“ (ებრაული ახალი წელი) დადგომისას თითოეულისათვის გამოტანილი სასჯელი შეიძლება შეიცვალოს. არსებობს გამოონათქვამი: ვის უნდა ასეთ დროს ჭამა? დასანანია დროის დაკარგვა.

რანბინი ოვადინ კლიმოვსკი

ციკლიკაში *Humanae Vitae* (1968), რომელიც უფრო მეტად ყურადღებას ამახვილებს კონტრაცეფციაზე, მაგრამ ფართოდ განიხილავს სიცოცხლის პატივისცემის საკითხს, მისი ყველა ფორმით. პაპი აღნიშნავს, რომ შობადობის კონტროლმა და ადამიანის სიცოცხლის ხელოვნურად კონტროლის მცდელობამ შეიძლება გამოიწვიოს სიცოცხლის დეჰუმანიზაცია და გაუფასურება.

წმიდა იოანე პავლე II (1978-2005)

ერთ-ერთი ყველაზე გამორჩეული პაპი გახლდათ აბორტის წინააღმდეგ ბრძოლაში. ენციკლიკაში *Evangelium Vitae* (1995) იგი მკაფიოდ იმეორებდა, რომ „აბორტი არის მკვლელობა, ყოველთვის და ყველა ვითარებაში“. თავისი პაპობის პერიოდში მან მტკიცედ შეუწყო ხელი საზოგადოებაში ჩასახვის ნუთიდან სიცოცხლის დაცვის პოპულარიზაციას, იგი ყოველთვის ხაზგასმით აღნიშნავდა, რომ ადამიანის სიცოცხლე წმინდაა და დაცული უნდა იქნეს.

პაპა ბენედიქტე XVI-მ (2005-2013) თავისი წინამორბედის სწავლება გააგრძელა, სხვადასხვა ვითარებაში დაგმო აბორტი და ხაზგასმით აღნიშნა, რომ „არ არსებობს სიტუაცია, რომელიც აბორტს გაამართლებდეს“. ენციკლიკაში *Deus Caritas Est* (2005) მან ხაზი გაუსვა ადამიანის ცხოვრების საზრისს და მის კავშირს ღმერთის სიყვარულთან. თავის გამოსვლებში იგი მოუწოდებდა საზოგადოებას, რომ დაეცვა ყველაზე დაუცველი, მათ შორის, ჯერარშობილი.

პაპ ფრანცისკეს (2013 წლიდან დღემდე) პოზიცია ასევე შეუვალა აბორტის მიმართ. თავის გამოსვლებში იგი საუბრობდა დღეს გავრცელებულ მაკულატურის კულტურაზე, აბორტი მოიხსენია იმ გლობალური ფენომენის ნაწილად, რომელიც ცდილობს გარიყოს ყველაზე სუსტი და დაუცველი. თავის სამოციქულო მოწოდებაში *Evangelii Gaudium* (2013) იგი საუბრობს ჩასახვის წამიდან ადამიანის სიცოცხლის დაცვის აუცილებლობაზე. ერთ-ერთ გამოსვლაში მან მოუწოდა კიდევ კათოლიკეებს, უფრო მეტი თანაგრძნობა და მხარდაჭერა გამოეხატათ განსაცდელში მყოფი ქალებისათვის, ის

ყოველთვის დაჟინებით იმეორებს, რომ აბორტი არასოდეს არის გამოსავალი. გარდა ამისა, პაპი ფრანცისკე აგრძელებს იმ პოლიტიკის ხელშეწყობას, რომელიც სიცოცხლის დაცვას ემსახურება. 2015 წელს, შეერთებულ შტატებში ვიზიტის დროს, იგი შეხვდა კონგრესის წევრებს, რომლებსაც მკაფიოდ განუცხადა ეკლესიის პოზიცია აბორტის შესახებ და ის საჭიროება, რომ კანონმდებლებმა უნდა დაიცვან ადამიანის სიცოცხლე განვითარების ყველა ეტაპზე.

კათოლიკე ეკლესიის პოზიცია აბორტთან დაკავშირებით უცვლელი დარჩა საუკუნეების განმავლობაში, რაც ადასტურებს, რომ ადამიანის სიცოცხლე ღმერთისგან არის ბოძებული, ამიტომაც უნდა დავიცვათ ის ჩასახვის წამიდან ბუნებრივ სიკვდილამდე. ეკლესიის მეთაურნი ყოველთვის ილაშქრებდნენ აბორტის წინააღმდეგ და მხარს უჭერდნენ სიცოცხლის დაცვას ყველა მისი ასპექტით. ეკლესია ყოველთვის მოუწოდებს საზოგადოებასა და მორწმუნეებს, მხარი დაუჭირონ მძიმე ვითარებაში აღმოჩენილ ქალებს, ყოველთვის დაიცვან ადამიანის ხელშეუვალი ღირსება ჩასახვის პირველი წამიდანვე.

(მასალა ამოღებულია: <https://www.exaudi.org>, 2025 წლის 14 იანვარი)

იხილეთ - უკვდავებაში განფენილი

(ო. ჰენრი, „უკანასკნელი ფოთოლი“)

მანანა ანდრიასი

ვაშინგტონ-სკვერის დასავლეთით, ერთ პატარა უბანში, სადაც იაფფასიანი ბინების მაძიებელმა მხატვრებმა „კოლონია“ დააარსეს, ორმა მეგობარმა გოგონამ სამსართულიანი სახლის სხვენზე სახელოსნო მოაწყო. ისინი შემთხვევით შეხვდნენ ერთმანეთს და, რაკილა სიუსა და ჯონსის (ჯოანას) საერთო ინტერესები და შეხედულებები აღმოაჩნდათ, ერთად ცხოვრება გადაწყვიტეს. ეს მოხდა მაისში, ნოემბერში კი კოლონიას უცხო, უჩინარი და ვერაგი „სტუმარი“

ენვია. მას ექიმები პნევმონიას უწოდებდნენ. ათასობით მსხვერპლის შემდეგ მან ჯონსისაც შეახო მსახვრალი ხელი და იგი საწოლს მიაჯაჭვა. ისედაც სუსტი გოგონა უიმედობამ შეიპყრო და ვერც მზრუნველმა, მოსიყვარულე სიუმ, ვერც ყურადღებიანმა ექიმმა შეძლეს მასში ცხოვრებისადმი ინტერესის დაბრუნება: „სული, რომელიც მზად არის შორეული და იდუმალი მგზავრობისათვის, ამქვეყნად ყველაფრისადმი გულგრილი რჩება“ (ო.ჰენრი). რო-

გორც ექიმმა აღნიშნა, ხელჩაქნეულობამ, უიმედობამ ჯონსის გადარჩენის მხოლოდ ერთი შანსი დაუტოვა ათი შესაძლებლობიდან. აკვიატებულმა ფიქრმა, რომ მისი სიცოცხლე თავისი ფანჯრის მოპირდაპირე სახლის კედელზე მოდებული უსურვაზის ფოთლების ჩამოცვენაზე იყო დამოკიდებული და ბოლო ფოთოლის ძირს ჩამოფარფატება მისი სიცოცხლის დასასრულის მაუწყებელი იქნებოდა, სრულად მოწყვიტა ყოფიერებას. მისი გადარჩენა შეუძლებელი ჩანდა, რაკილა თავად გამოუტანა განაჩენი საკუთარ თავს. “გარდაუვლობის” წინაშე ქედმოდრეკილი ჯონსი, რომელიც „ნაქცეულ ქანდაკებას“ დაემსგავსა, მშვიდად ელოდა სიკვდილს. სულთ ხორცამდე შეძრულმა სიუმ, მეგობრის მდგომარეობა ქვედა სართულზე მცხოვრებ 60 წელს გადაცილებულ მხატვარს, ბუზლუნა და არცთუ გულგახსნილ, სასმელს მიძალბებულ ბერმანს გაანდო. მოსმენილით ღრმად შემფოთებულმა მოხუცმა მხატვარმა სიუს უარი უთხრა „გამოტვივებული განდევნილის“ ცოცხალ მოდელად დადგომაზე და ჯონსის სულელური გადანყვეტილების გამო გაბრაზებულს ისლა აფიქრებდა, ისეთი მშვენიერი გოგონა, როგორიც ჯონსი იყო, უაზრო აკვიატების გამო უბრძოლველად არ დანებებოდა სიკვდილს.

სიუს მხოლოდ ერთი საათი ჩაეძინა გამთენიისას. როცა გამოიღვიძა, ჯონსის გაფართოებულ თვალებს მზერა გააყოლა და... თოვლნარევი, კოკისპირული წვიმისა და მკაცრი ქარის მიუხედავად, უსურვაზს ერთი ფოთოლი მაინც შერჩენოდა. ჯონსი შეძრა და ღრმად დააფიქრა ნანახმა საოცრებამ: შემოდგომის უმწეო ფოთოლმა შეძლო, მედგარი წინააღმდეგობა გაენია ბუნების მკაცრი შემოტევისათვის და მას რა უფლება ჰქონდა, ასე გაეფლანგა ღვთისგან მონიჭებული ის უდიდესი საგანძური, რომელსაც სიცოცხლე ჰქვია. თავისი სანუკვარი ოცნების ახდენის სურვილიც დაუბრუნდა: „**მე მაინც იმედი მაქვს, ნეაპოლის უბეს დავხატავ ოდესმე**“... აქვე... როგორ არ გაგვახსენდეს ნიკოლოზ ბარათაშვილის უმარტივესი და უმშვენიერესი გენიალურობით გამოხატული სტრიქონები: „არც კაცი ვარგა, რომ ცოცხალი მკვდარსა ემსგავსოს, იყოს სოფელში და სოფლისათვის არა იზრუნოს“.

ჯონსისგან განსხვავებით, თავისი ოცნების ახდენის იმედი არასოდეს დაუკარგავს ბერმანს. თუმცა ჩარჩოზე გადაკრული სუფთა ტილო 25 წელი ელოდა შედეგს...

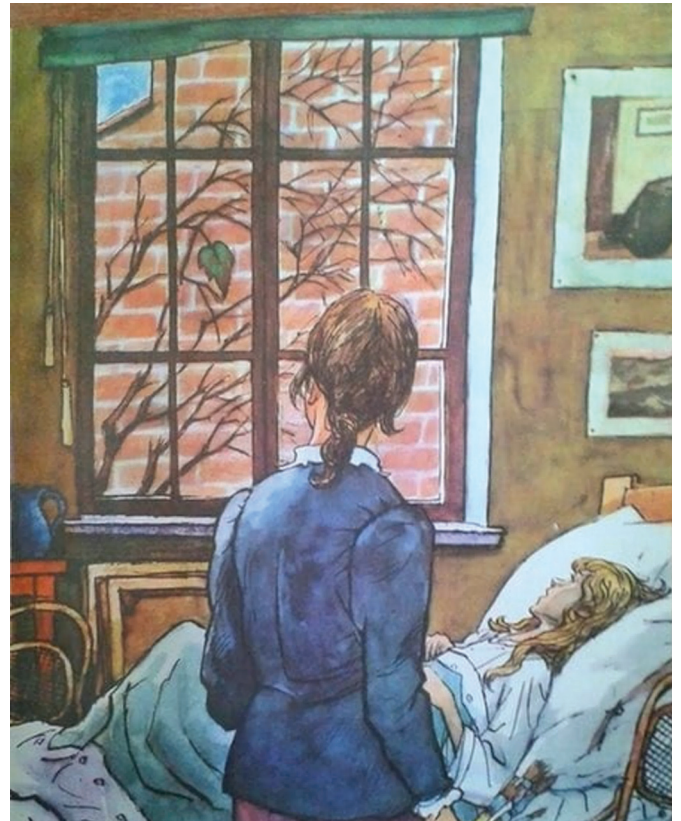
ჯონსის გამოჯანმრთელებიდან ორი დღის შემდეგ მოხუცი მხატვარი გარდაცვლილი იპოვა და-რაჯმა, გაყინული, სრულიად სველი ტანსაცმლით... იგი პნევმონიამ იმსხვერპლა. უკანასკნელი ფოთოლი, მედგრად რომ „შეებრძოლა“ მკაცრ სტიქიას, ბერმანის შედეგრი აღმოჩნდა, რომელიც იმ ღამეს დახატა, როდესაც უკანასკნელი ფოთოლი ჩამოვარდა. აკი არასოდეს დაუკარგავს მანამდე ხელმოცარულ მხატვარს იმედი: „**როცა იქნება, დავხატავ შედეგს და**

ყველა წავალთ აქედან, ღმერთო, დიახ, წავალთ!“

ყველამ იცის, რომ წუთისოფელში მუდმივად არავინ რჩება, მაგრამ ძალიან ცოტამ - თუ რისთვის მოდის ამქვეყნად. ბერმანმა იცოდა, მთელი არსებით გრძნობდა, ღვთისგან მისთვის მინდობილი „**5 ტალანტის**“ მფლობელი რომ იყო (მათე, ტალანტებზე, 25-14, 30) და რომ სწორედ ამ საუნჯის გამრავლება-რეალიზებისთვის იყო მოწოდებული. მოხუცმა მხატვარმა საკუთარი სიცოცხლის განირვის ფასად შედეგრიც შექმნა და ახალგაზრდა, მშვენიერი გოგონას სიცოცხლეც იხსნა. გამართლებული იმედის წილ უფალმა ისედაც უხვად მინიჭებული ტალანტები (5) გაუორმაგა (10) ბერმანს, რითაც თვით უკვდავების „შესყიდვაც“ კი გახდა შესაძლებელი. **სიცოცხლის წილ - უკვდავება! ასეთია ღვთის თვალშეუდგამი სამართალი და ზღვარდაუდები სიკეთე.** ჭეშმარიტად, ბერმანს უთუოდ შეეძლო ეთქვა: „ცუდად ხომ მაინც არ ჩაივლის ეს განწირულის სულისკვეთება...“ (ნ. ბარათაშვილი). მნამს, „მერანში“ აღასრულა ნიკოლოზ ბარათაშვილმა თავისი ღრმად ადამიანური, ღვთიური განგებით მინიჭებული უმაღლესი მისია, ამიტომაც გახდა არც სიცოცხლისა და არც სიკვდილის, არამედ - უკვდავების ღირსი!!! დიახ, **გამართლებული იმედის წილ - უკვდავება!**

მჯერა, ადამიანად ყოფნის უმთავრესი ხიბლი ღვთისმიერი იმედების გამართლებაშია.

პირველად იყო სიტყვა და სიტყვა იყო ღმერთი... მეორედ კი, მეორედ იყო: „**შეიცან თავი შენი**“ (სოკრატე)!

მამა შიერ დიუშულიანი

ვიდრე გადავზლიდეთ ბიბლიას

ამ თვიდან ვიწყებთ რუბრიკას ბიბლიის შესახებ. მადლობას ვუხდით მამა შიერს ჟურნალ „საბასთან“ თანამშრომლობისათვის. ვთხოვთ ჩვენს მკითხველებს, წარმოადგინონ ბიბლიასთან დაკავშირებული კითხვები ან პრობლემური საკითხები, რომლებზედაც უსახუხის გაცემას შეეცდება მამა შიერი.

„ბიბლია“ არ არის ცალკე აღებული წიგნი, შეიძლება ითქვას, რომ ეს არის „ბიბლიოთეკა“, რადგანაც თვითონ ეს სიტყვა მრავლობით რიცხვშია და „წიგნებს“ ნიშნავს. მასში შესული ნაწარმოებები იწერებოდა ათასწლოვანი ისტორიის განმავლობაში. გვაგინყდება ხოლმე, რომ წიგნები, რომლებიც მოგვითხრობენ უძველეს მოვლენებზე, სულაც არ არის უძველესი. ხშირ შემთხვევაში, თითოეული წიგნი უფრო მეტად ასახავს იმ ეპოქას, რომელშიც ის დაიწერა, ვიდრე მასში აღწერილი მოვლენების ეპოქას. ამგვარად, ბიბლიურ ტექსტებში ჩაღრმავება, იმავდროულად, ისტორიაში ჩაღრმავებაა.

უდავოდ, სწორედ ეს განასხვავებს ქრისტიანობას სხვა რელიგიებისაგან: ბიბლიის კითხვისას, ჩვენ შეგვიძლია ღმერთსა და ადამიანს შორის ურთიერთობაში აღმოვაჩინოთ ღმრთის მოქმედების კვალი ისტორიაში. ქრისტიანობა არის არა წიგნის, არამედ სიტყვის და, შესაბამისად, სიცოცხლის რელიგია, არა გაყინული დოქტრინა, არამედ სიყვარულის ურთიერთობა.

ბიბლია ძველ და ახალ აღთქმად იყოფა. ძველი აღთქმა ბევრად უფრო მოცულობითია, ვიდრე ახალი. ძველი იწერებოდა ათას წელიწადზე მეტი ხნის, ხოლო ახალი, სულ რაღაც, ასი წლის გან-

მავლობაში. ძველი აღთქმის 40 წიგნი დანერილი იყო ებრაულ ენაზე, ზოგიერთი მონაკვეთი კი - არამეულზე. უნდა აღინიშნოს, რომ ამ ორი ენის, ისევე როგორც არაბულის, დამწერლობა არის კონსონანტური, ანუ ტექსტის ჩანერა მხოლოდ თანხმოვნებით ხდება. მკითხველს შეუძლია ხმოვანთა დამატება მისთვის გასაგები მნიშვნელობის მიხედვით. VII-X საუკუნეებში, ძველი ტრადიციის საფუძველზე, შემუშავდა გახმოვანების სისტემა, ე.წ. მასორა, რომელიც აღიარებულია რაბინულ წრეებში. ტექსტი ბერძნულად ითარგმნა ძვ.წ. III საუკუნეში, ალექსანდრიაში. ლეგენდის თანახმად, თარგმანზე მუშაობდა სამოცდაათი მწიგნობარი ერთმანეთისგან სრულიად დამოუკიდებლად, მაგრამ, მიუხედავად ამისა, ერთსა და იმავე შედეგს მიაღწიეს - ყველა თარგმანი ერთმანეთის იდენტური აღმოჩნდა (სწორედ აქედან მომდინარეობს ამ თარგმანის სახელწოდება - სეპტუაგინტა).

ძველი აღთქმის სხვა შვიდი წიგნი ან ბერძნულ ენაზეა დანერილი, ან ჩვენამდე მოაღწიეს მხოლოდ ბერძულენოვანმა ვერსიებმა: ივდითი, ტობითი, მაკაბელთა ორი წიგნი, ბარუქი, სიბრძნე სოლომონისა, ზირაქი, აგრეთვე ესთერისა და დანიელის ნაწილები. ძველი აღთქმა საერთოა ებრაელებისა და ქრისტიანებისათვის, მაგრამ გარკვეული

განსხვავებებით. ებრაელები და პროტესტანტები მხოლოდ ებრაულ ენაზე დაწერილ ორმოც ნიგნს სცნობენ, ხოლო კათოლიკეები და მართლმადიდებლები აღიარებენ პირველ საუკუნეში უკვე გავრცელებულ ბერძნულენოვან ტექსტებსაც.

ახალი აღთქმა, თავის მხრივ, მთლიანად ბერძნულენოვანია. ის ყველა ქრისტიანისათვის ერთნაირია და შეიცავს ოცდაშვიდ ნიგნს. შეიძლება ვივარაუდოთ, რომ ტექსტების ნაწილი თავის დროზე იესოსა და მოციქულთა ენაზე - არამეულ ენაზე - იყო დაწერილი, ხოლო ჩვენამდე მოაღწიეს მხოლოდ ბერძნულენოვანმა ვერსიებმა.

სულიწმიდით შთაგონებული ნიგნების სიას წმიდა წერილის „კანონი“ ეწოდება. „კანონის“ ჩამოყალიბება ადრეული ეკლესიის პერიოდში ხდებოდა და ყველა რეგიონში მალევე მოხდა ერთი და იმავე ნიგნების აღიარება, ხოლო „კანონში“ არ შევიდა მრავლად არსებული სხვა ნიგნები,

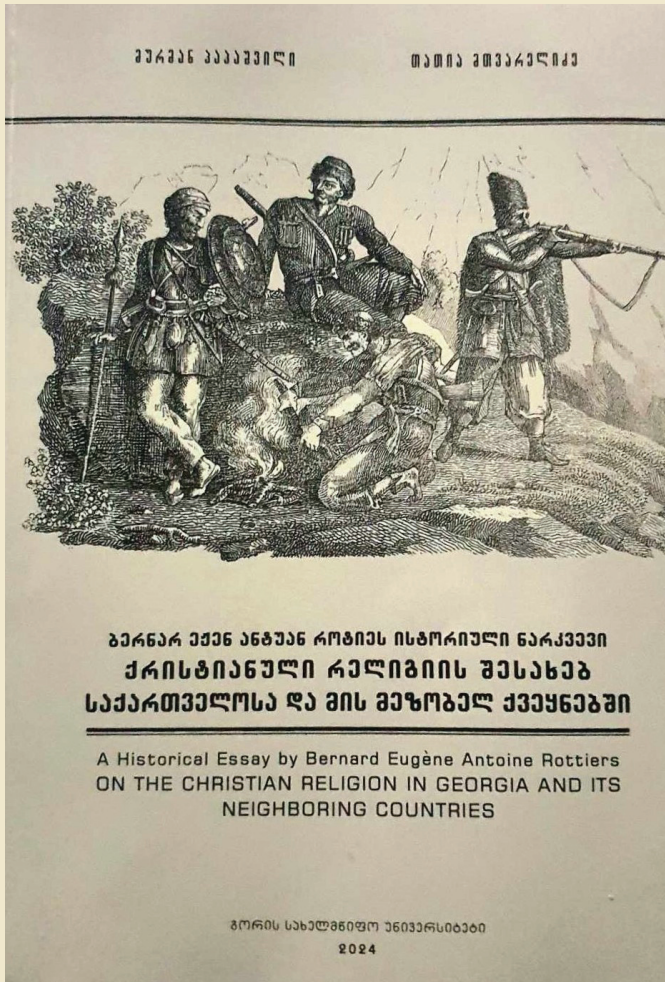
რომლებსაც „აპოკრიფული“ ეწოდება. ეს ნიგნები შეიძლება საინტერესოა ისტორიული კუთხით, მაგრამ ღვთივშთაგონებულად არ მიიჩნევა და შესატყვისობაში არ არის რწმენის ნორმებთან.

იმის თქმა, რომ ბიბლია არის შთაგონებული, არ ნიშნავს, რომ ის სიტყვასიტყვით იყო „ნაკარნახევი“ ღმერთის მიერ, მაგრამ ღმერთია მისი ავტორი, რადგანაც სწორედ იგი ავალებდა, შთაგონებდა მწერლებს, რათა შეექმნათ ის ტექსტები, რომლებიც ყველა დროის მორწმუნეთათვის რწმენის წესად იქცეოდა. ბიბლიაში თავმოყრილი ყველა ტექსტი განმარტავს ერთმანეთს, განაპირობებს ეკლესიის სწავლების ჩამოყალიბებას, რომელიც წარმოადგენს ინტერპრეტაციის ობიექტურ ნორმას. ქრისტიანისთვის, რა თქმა უნდა, ახალი აღთქმის ტექსტები და, განსაკუთრებით, სახარებები ყველაზე მნიშვნელოვანია: სწორედ იესოსა და მისი მოციქულების სწავლების შუქზე იძინს ძველი აღთქმა სრულ მნიშვნელობას.

„ქრისტიანული რელიგიის შესახებ საქართველოსა და მის მეზობელ ქვეყნებში“

ნებნარ ბარდაველიძე

გამოიცა ბერნარ როტიეს, ბელგიელი ოფიცრისა და კოლექციონერის, ისტორიული ნარკვევი „ქრისტიანული რელიგიის შესახებ საქართველოსა და მის მეზობელ ქვეყნებში“. აღნიშნული ნაშრომი უდავოდ დააინტერესებს ფართო საზოგადოებას, რადგან პირველი გამოცემა ქართულ ენაზე და შეიცავს ქართველი მკითხველისათვის აქამდე უცნობ ისტორიულ ფაქტებს საქართველოში მცხოვრებ კათოლიკეთა ყოფაცხოვრების შესახებ XIX საუკუნის დასაწყისში.

ბერნარ ეფენ ანტუან როტიე საქართველოში 1811-1818 წლებში მსახურობდა, როგორც კავკასიაში დისლოცირებული რუსეთის არმიის ოფი-

ცერი. მას, როგორც კათოლიკეს, კონსტანტინოპოლის ტიტულარული პატრიარქის თხოვნით, დაევალა საქართველოში ქრისტიანული რელიგიის, უწინარესად კი, ლათინური წესის კათოლიკე ეკლესიის, იმდროინდელი მდგომარეობის აღწერა. რუსეთის იმპერიის მიერ საქართველოს ანექსიის შემდგომ და ადგილობრივ კათოლიკურ ეკლესიაზე კონტროლის დამყარების მცდელობის გათვალისწინებით, წმიდა საყდარი საფუძვლიანად შეშფოთებული გახლდათ და ცდილობდა, სანდო პიროვნების მეშვეობით შეექმნა რეალური სურათი საქართველოს ტერიტორიაზე არსებული კათოლიკე თემის პრობლემების შესახებ. ზოგად ინფორმაციას კავკასიის კათოლიკეთა შესახებ წმიდა საყდარი იღებდა კაპუცინთა და სხვა ორდენების წარმომადგენელი ბერების რელაციებიდან, მაგრამ მიუკერძოებელი ადამიანის მიერ შესრულებული ანალიზი უფრო სრულ და მასშტაბურ სურათს წარმოსახავდა რუსეთის იმპერიის გეგმების შესახებ სამხრეთ კავკასიაში.

ბერნარ როტიემ კათოლიკე პატრიარქის მიერ მასზე დაკისრებული მოვალეობა, როგორც მკვლევარმა და მორწმუნე კათოლიკემ, წარმატებით შეასრულა. მან, სათანადო წყაროებისა და საკუთარი დაკვირვების საფუძველზე, შექმნა ნარკვევი, რომელშიც წარმოადგინა საქართველოში ქრისტიანული სარწმუნოების მიერ განვლილი გზის ზოგადი სურათი. ავტორმა მეტი ყურადღება დაუთმო საქართველოსა და წმიდა საყდარს შორის ურთიერთობებს XIII საუკუნიდან 1818 წლის ჩათვლით. დღემდე უცნობი მრავალი ახალი ფაქტის, მოვლენისა თუ პროცესის ამსახველი ეს ნაშრომი ბერნარ როტიემ 1819 წელს წარუდგინა „პროპაგანდა ფიდეს“.

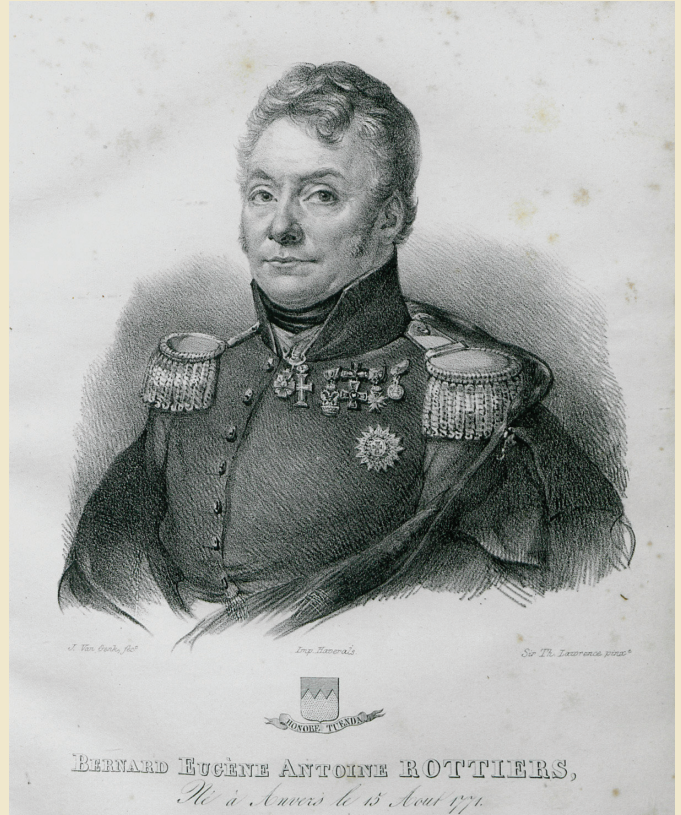
ბერნარ როტიეს ნაშრომის გაცნობისას, ვრწმუნდებით, როგორ სიღმისეულად წვდება იგი იმ დროისათვის საქართველოში მოქმედი კათოლიკური მისიების წინაშე არსებულ პრობლემათა არსს და გამოაქვს შესაბამისი, ზუსტი დასკვნები. ბერნარ როტიეს აზრით, პრობლემა სწორედ

იმამში მდგომარეობდა, რომ კავკასიაში ადგილობრივი კათოლიკე ეპარქიული მმართველობა არ არსებობდა. იგი ფიქრობდა, რომ ამ პრობლემის მოგვარება გააადვილებდა საქართველოში კათოლიკური მისიების საქმიანობას და ხელს შეუწყობდა ადგილობრივი ეკლესიის განვითარებას, რუსული ადმინისტრაცია კი ვეღარ ჩაერეოდა კათოლიკური სამრევლოების შიდა საქმიანობაში.

1819 წელს, პროპაგანდა ფიდეს პრეფექტის, კარდინალ ფრანჩესკო ფონტანასადმი მომზადებულ დოკუმენტში, რომელიც, სავარაუდოდ, რომის პაპ პიუს VIII-ისთვის იყო გამიზნული, როტიე დეტალურად ახალიზებს საქართველოში მოქმედი ოთხი მისიონის საქმიანობას; მათგან თბილისი, ქუთაისი და გორი შედიოდა რუსეთის იმპერიის, ხოლო ახალციხე ოსმალეთის შემადგენლობაში, თუმცა როტიესთვის და წმიდა საყდრისთვისაც ისინი ერთ კათოლიკურ სივრცედ აღიქმებოდა. ბერნარ როტიე მიიჩნევს, რომ თბილისის მისიონის პრეფექტს, მამა ფილიპოს, უნდა მიენიჭოს ეპისკოპოსის ხარისხი და სამომავლოდ უნდა შეუნარჩუნდეს ეს სტატუსი, ამით მოიხსნება კონსტანტინოპოლიდან მირონის ჩამოტანის აუცილებლობა და შესაძლებელი იქნება ადგილზე მღვდლების ხელდასხმა, ასევე, კაპუცინთა ორდენის ახალციხის მისიის კაპუცინთა მონასტრად გარდაქმნა და იქ სასულიერო სასწავლებლის დაფუძნება ადგილობრივი კადრების მოსამზადებლად. გარდა ამისა, ბერნარ როტიეს მიაჩნია, რომ აუცილებელია აქ მოღვაწე სასულიერო პირებმა სრულყოფილად შეისწავლონ ქართული ენა. განვლილმა ორმა საუკუნემ დაადასტურა ბერნარ როტიეს მოსაზრებების სიზუსტე. კარდინალის წინაშე წარდგენილ რელაციაში გაუჟღერებული მოსაზრებები, საქართველოს დამოუკიდებლობის აღდგენის შემდგომ, ანუ რაც სახელმწიფოს მხრიდან კათოლიკე ეკლესიის დევნა შეწყდა, წმიდა საყდარმა რეალობად აქცია. ცხადია, ორ აგრესიულ და ერთმანეთისადმი მტრულად განწყობილ იმპერიების მიერ ორად გადანაწილებულ საქართველოში წმიდა საყდარი კათოლიკეების მიმართ მხარდაჭერის პოლიტიკას სრულად და შეუფერხებლად ვერ გაატარებდა.

ნაშრომი ორი ნაწილისაგან შედგება. პირველი: „ბერნარ ეჟენ ანტუან როტიე და საქართველო“, ავტორი თსუ-ის დოქტორანტი თათია მთვარელიძე; მეორე ნაწილი - „ქრისტიანობის ისტორიული გზა საქართველოში ბერნარ როტიეს რელაციონეს მიხედვით“ (ფაქტები, ანალიზი, დასკვნა) - ეკუთვნის პროფესორ მურმან პაპაშვილს. ბერნარ როტიეს ნაშრომის ორიგინალური

ფრანგული ტექსტი თარგმნა ირინა სანაშვილმა, კომენტარები დაურთეს მურმან პაპაშვილმა და ელდარ მამისთვალიშვილმა, რეცენზენტები არიან პროფესორები გონერი არახამია და ნუგზარ ბარდაველიძე.

აღნიშნული ნაშრომი, გორის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სამეცნიერო-კვლევითი პროექტის - „ვატიკანის პროპაგანდა ფიდეს საისტორიო არქივში დაცული ქართული და საქართველოსთან დაკავშირებული წყაროების სამეცნიერო კვლევა“ - ფარგლებში, შოთა რუსთაველის ეროვნული სამეცნიერო ფონდის ხელშეწყობით განხორციელდა. ნაშრომის რედაქტორი, პროფესორი გიორგი სოსიაშვილი, წიგნის შესავალში აღნიშნავს: „დღემდე ჩვენი სინამდვილისათვის სრულიად უცნობი ფაქტების კვლევა-ანალიზი, მასში დადასტურებული ფაქტები თუ მიგნებები სათავეს უდებს ახალ კვლევას, რომელიც როტიეს მიერ საქართველოდან წაღებული სიძველეების მიკვლევის საფუძვლად შეიძლება იქცეს“.

და ბოლოს, ბერნარ როტიეს ნაშრომი ნამდვილად საინტერესოა, გამართული ქართულით არის ნათარგმნი, გამოცემულია მაღალ პოლიგრაფიულ დონეზე და ერთი ამოსუნთქვით იკითხება. საქართველოში კათოლიკობის ისტორიით დაინტერესებული მკვლევრებისა და მკითხველთა ფართო წრისათვის ის მართლაც მშვენიერ საჩუქარს წარმოადგენს.

ერთი ლექსი კალიგრაფში

2025 წლის პირველი თებერვალი დამებედა დღებდნიერი. მზე ასხივებდა იმაზე მეტად, ვიდრე სჩვევიათ თებერვლის ქარებს. მზის დისკოდან მზე ზიმზიმებდა, და გაზაფხული გვიღებდა კარებს. ილბლიანი გამოდგა ლექსი, რომელიც მივუძღვენი გენიალურ კომპოზიტორს, ზაქარია ფალიაშვილს. ერთ-ერთ საქალაქო ღონისძიებაზე წავიკითხე და მოიწონა ზ. ფალიაშვილის სახელობის სახლ-მუზეუმის დირექტორმა, ქალბატონმა მარინე სულაქველიძემ. მან გამოთქვა სურვილი, ეს ლექსი პროექტის ფარგლებში - ერთი ლექსი კალიგრაფში შესრულებულიყო და ბინა დაედო მუზეუმში. იდეას მხარი დაუჭირა ქუთაისის კათოლიკური ეკლესიის წინამძღვარმა, ქუთაისის საპატრიო მოქალაქემ, პადრე გაბრიელე ბრაცანტინიმ. პროექტის ავტორმა შალვა კამლაძემ იდეა სისრულეში მოიყვანა.

ულამაზესი დღეც შედგა. ზ.ფალიაშვილის მუზეუმში განთავსდა ლექსი, რომელიც ჩემი სუთქვის მარადისობაა. ამ ბედნიერების პიკზე ასვლაში თანამდგომი გახლავთ უახლოესი, უთბილესი უნიჭიერესი, მწერალი, პოეტი, ჟურნალ-

ისტი, საზოგადო მოღვაწე, ხელოვანი, ულამაზესი ქალბატონი, წამყვანი და ორგანიზატორი, მშვენიერი ნათია ჯიმშელეიშვილი. უდიდესი მადლობა, ჩემო ნათათო, მითიურო ფასკუნჯო, ფრთახატულავ და თვალხატულავ. მადლობას ვუხედი მხარდაჭერისთვის ა(ა)იპ ქუთაისის მერიის კულტურულ-საგანმანათლებლო დანესებულებათა გაერთიანების ხელმძღვანელს, ბ-ნ ვაჟა ჯულელს. მადლობას მოვახსენებ ფოტოხელოვანსა და მეცენატს, ბ-ნ თემურ ნიკოლაძეს. მადლობა მობრძანებულ სტუმრებს, ბ-ნ თემურ ძიძიგურის ულამაზეს ოჯახს, ნინო და მარიამ ძიძიგურებს, მათი უღვევი სიყვარულისათვის. მადლობა პოეტ გურამ გოცირიძეს. უსაზღვრო მადლიერება ჩემს ერთგულ მეგობრებს, ნანა მიზანდარსა და ლალი ჩარკვიანს. მადლობა ქალაქის გამორჩეულ ჟურნალისტს, ლელა ცეცაძეს.

**უკიდევანო სიყვარულის ცის კაბადონზე,
სადაც იფრქვევა მუზა და ლექსი,
სამადლობელი მინდა მათ ვუთხრა,
ჩემს პოეტებს რომ იქა აქვთ ფესვი.**

მადლობა პოეტებს: ირინა შანიძეს, ქეთი ცირეკიძეს, ნინა გაჩეჩილაძეს, ლელა ასათიანს, ბესო თოდრაძეს. ასევე, მადლობა ქეთი ფოჩხუას და ბატონ გოჩა გაჩეჩილაძეს.

**ფალიაშვილის სახლ-მუზეუმში,
ფურუსულები აყვავებულან,
პირველ თებერვალს სულის ემბაზში,
სულ სიყვარულში გაღვივებულან.**

**კდემამოსილი სხვა ამპლუაში ერთი
ლექსისთვის გაიხსნა კარი,
ეთიფარე რიონისპირელს
ესმოდა ციდან ხმა უფლის ზარის.**

გმადლობთ! უსასრულობამდე, ჩემო უტკბესო თანამეინახეწო! დაე, მზის სხივები, გულის სითბო ერთმანეთის გვათბობდეს, ერთად ყოფნით, თანადგომით სიყვარული გვათოვდეს.

ერთი ლექსი კალიგრაფში სახალხო საზეიმო პროექტია, ქართული პოეზიის საკალმეთია. მადლობა თავად შალვა კამლაძეს.

ეთიფარე რიონისპირელი

დიაკონ ანტონ ხითაროვის ბახსენება

„უფალი პირად კავშირს ამყარებს ადამიანებთან. მას ყოველი ადამიანის მიმართ კონკრეტული ჩანაფიქრი აქვს და თითოეულს ძვირფას ძღვენს, ნიჭს, შესაძლებლობებსა და ინტერესებს უბოძებს, რაც მას უნიკალურს ხდის. თითოეულისაგან პასუხს ითხოვს, რომ სრულად შეძლონ თვითრეალიზება და მთელი კაცობრიობის სამსახურში ჩადგნენ“, - ასე დაიწყო თავისი ქადაგება მამა დანიელემ, კვირადღეს, შრომაში. ეს სიტყვები გამოცხადდა იმისა, რასაც დიაკონი ანტონი ხითარად იმეორებდა: „მე ისეთი სიმდიდრე გამაჩნია, რომლის მოპარვაც არავის ძალუძს“. ეს იყო მთელი მისი ცხოვრების დევიზი, ამ დევიზით პასუხობდა იმ მოწოდებას, რაც ღმერთმა უბოძა; ამ დევიზით ცოცხლობდა, არასოდეს უღალატია მისთვის. მისი სულის უმთავრესი ნაწილი იყო ბიბლია. ღვთისადმი სიყვარული, რწმენა და იმედი მზესავით უნათებდა და უწინამძღვრებდა მას კათოლიკეთა საკრებულოებში ღვთის მოძღვრების ჭეშმარიტების შესაცნობად. მისი დაუღალავი შრომა და წრფელი ღვაწლი ღმერთმა უპასუხოდ არ დატოვა. მან სრულად უპასუხა თავის მოწოდებას, მთელი თავისი საუკეთესო თვისებებით, რათა ხორცი შეესხა მისთვის. მისი პასუხი იყო სავსებით გამოვლენა იმ ნიჭისა, რომელიც მას ღმერთმა უბოძა.

ღღეს, 10 თებერვალს, ანტონის ოჯახში, შრომის საკრებულოს თითქმის ყველა წევრის თანდასწრებით, აღევლინა წირვა და აღინიშნა მისი გარდაცვალებიდან სამი წლისთავი, მამა დანიელესა და ანა მარიას შემწეობით. მისი ოჯახისა და მთელი საკრებულოს სახელით, უღრმეს და გულწრფელ მადლობას ვუხდით ეპისკოპოს ჯუზეპე პაზოტოს, მამა დანიელეს, და ანა მარიას და მთელ სამღვდლო დასს ანტონ ხითაროვის მოხსენებისათვის. მადლობელი ვართ ღმერთის ჩვენს ეკლესიაში მისი ხსოვნისათვის.

„ვილოცოთ განსაკუთრებულ მოწოდებათათვის და, ასევე, იმისთვის რომ ყველა მონათლულმა განახორციელოს თავისი მოწოდება, რადგან ყოველი მცირედ გაღებულ ნვლილი ეკლესიას უფრო მეტად განწმედს და უფრო სრულყოფილს გახდის თავად ადამიანის ცხოვრებას“ (მამა დანიელეს ქადაგებიდან).

ამ საიუბილეო წელს, როგორც იმედის მომლოცველებმა, განვაახლოთ ჩვენი ნდობა უფალში, რომელიც ჩვენ გვერდით მოაბიჯებს და ძალას გვმატებს, რათა განვმტკიცდეთ რწმენაში.

სერფფუნ ხითაროვი

ბანსკენება საუკუნო მიანიჭე მათ, უფალო!

დაია ოცვალი
* 15. 03. 1935, თბილისი
† 18. 01. 2025, თბილისი

სოფიო კაკაჩვილი
* 15. 07. 1941, ახალციხე
† 25. 01. 2025, ვალე

ვახტანგ ჩიტაშვილი
* 13. 07. 1937, ვალე
† 24. 01. 2025, ვალე

იური ჩილინგარაშვილი
* 18.11. 1940, არალი
† 05. 02. 2025, არალი

ივლიტა ჩიტაშვილი
* 27. 07.1934, ვალე
† 08. 02. 2025, ვალე

მარია, იმედის დედავ,
 სასოებით მოგენდობით შენ.
 შენთან ერთად გვსურს მიუყვებთ
 უაღრესად მაცხოვრებელ ქრისტეს
 ჩვენს ამქვეყნიურ მოგზაურობაში:
 დაღლილობაში არ დაგვამძიმოს
 და შრომაში არ შეგვანულოს,
 სიბრძნეებში არ ჩანქროს
 სიმაჟნე და სუვდამ
 გულის სიხარული.

შენ, მარია,
 მაცხოვრებლის დედავ,
 კვლავ და კვლავ გვეჩვენებ
 ყოველთა დედად.
 იღარაგა ჩვენს გზაზე
 და დაეხმარე შენს შვილებს,
 რათა ჭეშოვნი ქრისტეში გზა
 საერთო მამასთან
 დასაბრუნებლად!
 ამენ.

